WASHINGTON DC

І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
New York's Telephone: BArclay 7-4125

РІК LXVIII. Ч. 20. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 1-го ЛЮТОГО 1961 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 1, 1961 No. 20. VOL. LXVIII.

ПРЕЗИДЕНТ ПРО НАЦІОНАЛЬНУ ЗАГРОЗУ І НАГОДУ

Кеннеді в першому зверненні про Стан Унії звертає увагу на важне економічне становище країни

Вашингтон. — 30-го січня президент Джан Ф. Кеннеді виголосив своє перше звернення про Стан Унії до обидвох Палат Конґресу, в якому говорив про важке економічне становище ЗДА та звертав увагу на ту велику небезпеку, яка загрожує ЗДА з-за кордону. Президент говорив не тільки про загрозу для ЗДА, він вказав також на те, що ця країна має єдину нагоду показати світові, що вона може зробити при своєму вільному господарстві і тій політичній волі, якою вона користується. Президент сказав, що „промовляє в годині національної небезпеки і національної нагоди. Перед закінченням моєї каденції матимемо нагоду наново провірити, чи така зорганізована держава як наша і так керована, може перетривати. Вислід зовсім не є певний. Всі разом, і цей уряд, і цей Конґрес, і ця нація — мусять дати відповідь на цей запит". Але Президент заявив, що „маємо великий атут в своїх руках: волю вільного і рішучого народу за допомогою вибраного уряду щиро протиставитись всім проблемам і свобідно зустрінути всі небезпеки, без паніки і страху". Кеннеді твердив, що коли він перебирав владу, то ЗДА були вже „сьомий місяць в господарській рецесії, 3 і пів року в економічному застою, 7 років при зменшеному рості економіки і 9 років вже зменшалися прибутки фармерів". Число безробітних виносить 5.5 мільйона, і щомісяця коло 150,000 робітників вичерпують той час, в якому їм прислуговує право побирати допомогу з фондів безробіття. В країні є коло сто районів, де число безробітних вже довший час є досить велике. Економіка є в клопоті, бо вона не прийшла вповні до себе після рецесії в 1958 році. Зменшуються промислові інвестиції, прибутки підприємств маліють. Меншає рух в будівельному і автомобільному промислах, зменшується число годин перепрацьованих в тижні. Особисті прибутки меншають, і американці мають менше грошей на закупи. Не є певні економічні передбачення, але майже всі є згідні в тому, що в 1961-му році триватиме економічна знижка, і що навіть в 1962-му році буде поважне число безробітних. Щоб так не було, уряд плянує цілий ряд заходів для підкріплення економіки, бо не можна чекати, поки сама рецесія зліквідується. Але урядові заходи для піднесення економіки будуть відбуватися в рямках „здорової фіскальної політики і відносної стабільности". Кеннеді обіцяв до 14 днів внести законопроєкт про продовження і збільшення допомоги для безробітних; видати більше харчів для тих, що їх потребують внаслідок безробіття; побільшити видатки на будівельну програму, мінімальну заробітню платню збільшити до $1.25 за одну годину праці, зменшити податки від інвестицій в нові фабрики та поробити ще інші заходи на те, щоб економіка країни швидшим темпом зростала. Коли зростатиме економіка ЗДА, то легше буде збалянсувати платничий бюджет із закордонними державами, бо в останніх трьох роках дефіцит в цій ділянці виносить $11 більйонів. Власники долярів в чужих країнах міняють їх на золото в ЗДА і внаслідок цього відплило з цієї країни золота вартости $5 більйонів. Все це сталося тому, що замалий був експорт ЗДА і тому, що американські капітали відходили за кордон, де були кращі з них прибутки. Але Кеннеді заявив, що не має причини до розпачу. Наші золоті резерви є ще досить великі, коли б ми відтягнули свої резерви з Міжнародного Монетарного Фонду і депозити Банків Федеральної Резерви, — то наші запаси золота винесли б коло $22 більйони. Це є досить на те, щоб при здоровій фіскальній політиці втримати вартість доляра на теперішній висоті, коли одна унція золота коштує $35. Кеннеді заявив, що його уряд „не буде обезцінювати вартости доляра. Треба збільшити експорт, стабілізувати ціни, переформувати податкову систему і заохотити до приватних інвестицій. Треба разом з іншими країнами допомагати недорозвиненим державам". Кеннеді заявив, що треба допомогти приватній будівельній програмі, бо коло 25 мільйонів американців живе в невідповідних мешканнях. Конче треба федеральної допомоги на будову нових клясових приміщень і на збільшення платень учителям, бо коли 90,000 учителів без належних кваліфікацій. Численні старші особи не мають фондів на лікування, тому треба їм допомогти тим способом, що б медична допомога відбувалася в рямках соціяльного забезпечення. Уряд мусить подбати про краще використання природних ресурсів, про організовану боротьбу проти злочинности молоді; про те, щоб всі громадяни могли користати з громадянських прав, без огляду на те, до якої раси вони належать. Кеннеді заявив, що він звернеться до Конґресу з низкою нових законопроєктів і проситиме про їх ухвалення. Закінчив Кеннеді своє звернення заявою, що „життя в 1961-му році не буде легке", бо буде ще тривати деякий час економічна знижка, але пізніше економіка почне зростати. „Надії всього світу покладені на нас", — казав Президент. Своє звернення закінчив Кеннеді словами покійного президента Ф. Д. Рузвелта з 1945-го року: „Молимося, щоб ми були варті тих необмежених можливостей, які Бог нам дав!"

Президент Кеннеді виголошує в Конґресі на спільній сесії обидвох палат своє Послання про стан Унії. За президентом — віце-президент Джансон і спікер Палати Репрезентантів Сем Рейбирн.

Демократи хвалять звернення Президента, республіканці його критикують

Вашингтон. — Демократичні члени Конґресу хвалять перше звернення про стан Унії президента Кеннеді і називають його „сміливим і реалістичним", бо Президент говорив відкрито про всі недомагання, які стоять перед ЗДА; республіканці критикують це звернення, кажучи, що Кеннеді надто чорно змалював економічний стан країни впродовж 8-ох років урядування президента Айзенгавера. Республіканці називають промову Кеннеді принадою для контрольованої інфляції, бо Президент говорив про те, що треба буде збільшувати федеральні видатки, якщо уряд дійсно схоче здійснити ті всі пляни, про які говорив Кеннеді, і які він уважає за конечні для того, щоб збільшити прибутки фармерів. Провідник республіканської меншости в Сенаті сенатор Еверет МекКінлі Дірксен заявив, що Кеннеді невірно змалював економіку ЗДА, представивши її в надто чорних красках.

Конґресмен Джадд твердить, що республіканці програли вибори внаслідок обману

Ню Йорк. Конґресмен-республіканець із Міннесоти Волтер Г. Джадд, промовляючи на прийнятті в Жіночому Республіканському Клюбі, заявив, що Республіканська партія програла президентські вибори внаслідок обману у виборчих комісіях. 1,650 присутніх на прийнятті в готелі Валдорф Асторія гаряче оплескували конґресмана Джадда коли він сказав: „На мою думку немає найменшого сумніву, що більшість виборців цього року в цій країні, які мали право голосувати, і яких голоси чесно були пораховані, — голосували за Ніксона і за Ладжа". Це свідчить, — казав конґресмен Джадд, що республіканці можуть виграти вибори, бо більшість людей думає так як ми. Подруге, — це показує, що ми можемо програти вибори, коли не дбатимемо про реєстрацію і про те, щоб деякі виборці не голосували в кількох виборчих округах.

У 1970-му році забракне в ЗДА солодкої води

Вашингтон. — Науковці і Астроновтична Комісія в Палаті Репрезентантів прислала звіт Конгресові, в якому остерігає ЗДА, що коло 1970-го року ця країна може не мати піддостатком солодкої води, якщо до того часу не почнуть дешевим способом перетворювати солону морську воду в солодку. ЗДА готові стати першою промисловою державою в світі, якій забракне солодкої води для різних промислових цілей. Єдиний засіб до збільшення скількости солодкої води, — це осолоджування солоної морської води. Цей процес відбувається вже і тепер, але він іде повільним темпом. В 1940 році ЗДА мали денно 109 більйонів ґальонів більше, ніж її потребували, але тепер цей стан значно погіршився і залишається денно тільки по 8 більйонів ґальонів води. Можна б ці запаси солодкої води збільшити за допомогою ощадности, але вона не розв'яже водної проблеми в цій країні.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Виставка нових малярських праць Якова Гніздовського,** відомого українського маляра і графіка в Ню Йорку, відбудеться в днях 7—28 лютого ц. р., в американській Гаррі Салпетер Ґалерії, Інк., при 42 Іст 57-ма стріт у Ню Йорку. Можна оглядати виставку в будні дні, від понеділка до суботи від години 11-ої перед полуднем до 5.30 увечері. Відкриття виставки у вівторок 7 лютого між год. 5 і 7 веч.

● **Літературний вечір, присвячений Першому Літературному Конкурсові СФУЖО 1960** року відбудеться в п'ятницю дня 3, лютого ц. р., заходом Літературно - Мистецького Клюбу і Культурно - Освітньої Комісії СФУЖО в залі ЛМКлюбу в Ню Йорку. В програмі візьмуть участь: п-ні Наталя Лівицька-Холодна, член жюрі, і пані Олімпія Добровольська, Лідія Крушельницька та панни Оля Кириленко і Зірка Салик, із читанням. Провотитиме вечором пані п-ні Наталя Чапленко. У програмі вечора передбачене читання уривків з творів „Лебідка" Ольги Мак, „Ліс" Галі Лагодинської, „Дві краси" Людмили Коваленко, „Муся" Софії Наумович та „На мене напали собаки" Ольги Литвин. Під час вечора відбудеться виставка книжок сучасних українських письменниць, влаштована п-нею мґр. Анною Кобринською. Початок о год. 8-ій веч.

В АМЕРИЦІ

● Батько летуна Франсіса Поверса, який, як пільот літака „Ю-2" перебуває в совєтській тюрмі від 1-го травня 1960 р., Олівер В. Поверс дістав листа від свого сина, в якім пишеться про те, що Хрущов має незабаром подарувати йому кару, і летун Поверс має вернутися до ЗДА. Лист цей має дату на поштовій марці з половини січня ц. р.

● **Аґенти Уряду Іміґрації** заарештували Германа Маркса, який виїхав був на Кубу, де виконував судові вироки смерти над противниками Кастра, а тепер виїхав із Куби і через Мехіко прибув до ЗДА. Його мають репатріювати до Куби.

Португальський кардинал апелює до Кеннеді в справі захопленого корабля

Лісбона. — Кардинал Мануель Ґонсальвес Церехейра, патріярх Лісбони, звернувся через американського амбасадора в столиці Португалії — закликом до президента Кеннеді, щоб той, займаючись справою звільнення 540 пасажирів з захопленого новітніми португальськими піратами, противниками режиму португальського прем'єра Салязара пасажирського корабля „Санта Марія", подбав також за те, щоб ті члени залоги захопленого корабля, які хочуть вернутися до Португалії, дістали змогу повороту. Португальський уряд і широкі кола португальського громадянства лякаються, що американські чинники зацікавлені тільки справою безпеки пасажирів того корабля, не цікавляться долею 354-х членів корабельної залоги, які мусять виконувати службу під терором. Однак сам кардинал припускає, що багато членів залоги добровільно піддались наказам капітана Генріка Ґальвао, провідника групи 70-х португальських революціонерів, що захопили корабель, бо в своїй просьбі до Президента виразно зазначив, щоб була змога вернутися тим, які цього захочуть. Справа того корабля вирішиться ось-ось, бо корабель „Санта Марія" наблизився вже до бразилійського берега. Генрік Ґальвао змінив курс і завернув на захід, мабуть, тому, що він побачив, що має дуже малі шанси безпечно доплисти до будь-якого західньо - африканського порту. Він поставив за передумову висадження пасажирів у бразилійському порті Ресіфе, щоб бразилійські власті не загрожували безпеці його і залоги та дозволили йому відплисти назад на широке море. Давній бразилійський президент Кубічек заповів інтернування Генріка Ґальвао і його співробітників, але новий президент Жаніо Квадрос, який саме у вівторок перебрав владу, буцім-то схильний прихилитися до становища Генріка Ґальвао. Тому, що Португалія і Бразилія віддавна мають дуже гарні взаємини, то ця справа може внести між них дисонанс. Бразилійський амбасадор у Лісбоні є в постійному контакті з португальським урядом, щоб узгіднити становища. Португальський уряд не вимагає видачі новітніх піратів, противників його режиму, але рішуче вимагає звороту корабля та звільнення всієї залоги. Португальський кардинал мотивував свою просьбу фактом, що всі без винятку члени залоги того корабля — це католики.

Англійський прем'єр і французький президент відбули дводенні наради

Париж. — Англійський прем'єр Геролд Мекміллен та французький президент де Ґоль перевели в минулу суботу й неділю дводенні наради над міжнародною ситуацією. Ці розмови були окутані повною тайною - не видано після них ніякого комунікату. Англійський прем'єр, запитаний журналістами, заявив загально, що розмови стосувались світових проблем і були переведені „в атмосфері великої сердечности". У другій частині нарад брали участь також французький прем'єр Мішель Дебре і міністер закордонних справ Моріс Кув де Мурвіль. Англійський прем'єр, вернувшись до Лондону, був очевидячки дуже вдоволений вислідами паризьких розмов. За пресовими твердженнями темою розмови державних мужів Англії і Франції були справи Ляосу, Конґа, Берліну, Німеччини, східньо-західніх взаємин, міжнародного роззброєння та нової адміністрації в Америці. Де Ґоль буцім-то знову підніс свою давню ідею — тіснішої співпраці між ЗДА, Англією Францію, як того тріюмвірату, який фактично повинен проводити всі світові справи.

Японія заповідає поправу відносин з комуністичним Китаєм

Токіо. — Японський прем'єр Гаято Ікеда заявив у великій промові в парляменті з нагоди зголошення нового бюджету, що Японія буде продовжувати політику вірности союзові з З'єдиненими Державами, оперту на демократичному світогляді західнього зразку, але водночас буде старатися поправити в цьому році свої взаємини з комуністичним Китаєм. Прем'єр Ікеда звернув увагу, що врешті справа японсько-китайських взаємин є тісно пов'язана з цілістю східньо-західніх взаємин та що Японія не збирається ліквідувати своїх приязних відносин з вільним Китаєм, що має осідок на Тайвані. Гаято Ікеда, видатний економіст і політик, що має славу примирливої людини, більшу частину своєї промови присвятив конечності піднесення господарського стану Японії. Він вніс бюджет на 25% вищий за останній при одночасному зменшенні податків. Між заповідженими господарськими реформами, що мають значно піднести промислову й сільсько-господарську продукцію, він поклав натиск на конечність реформи високого шкільництва і більшої опіки над молоддю, щоб викорінити те ненормальне явище, яким є спорадичні великі авантури збоку студентів. Відомо, що студентські демонстрації, керовані закулісово комуністами, довели в минулому році до такого міжнародного потрясення, яким було відкликання заповідженої візити през. Айзенгавера в Японії.

Большевики заперечують, наче'б вони в'язнили 11 летунів ЗДА

Москва. — Совєтський журнал „Оґоньок" здементував проголошену ним самим вістку про те, що 11 американських летунів із збитого большевиками ще в 1958 році американського літака над совєтською частиною Вірменії врятувались парашутами, були схоплені большевиками і знаходяться в совєтській в'язниці, як шпигуни. „Оґоньок" передруковану цілу історію про той американський літак із східньо-німецького часопису, який помістив „сенсаційну" статтю про діяльність американської розвідки. Большевики ввесь час заперечували, наче б вони будь-що знали про долю отих 11-ох американських летунів. Залогу того американського літака становило 17 летунів: тіла 6-ох большевики звернули, а про долю решти замовчали. Коли появилась та стаття в „Оґоньку" — американський амбасадор у Москві негайно зажадав вияснення. Тепер редакція „Оґонька" проголосила, що вона „помилково" передрукувала ту східньо-німецьку статтю, яка була нібито висловом „здогадів" східньо-німецького журналіста Вольфґанґа Шраєра.

● **Головний прокуратор ЗДА** Роберт Ф. Кеннеді вирішив затримати на пості комісаря Іміґрації і Натуралізації емеритованого генерала Джозефа М. Свинґа принаймні 6 міняців. Свинґ займає це становище вже 7-ий рік. 11-го червня Свинґ закінчить 50 років урядової праці, бо півстоліття тому він вступив був до американської армії. Генерала Свинґа підтримує голова Палатної Комісії в справах Іміґрації конґресмен-демократ Френсіс Е. Волтер із Пенсилвенії.

КЕННЕДІ ВИМАГАЄ ПОСИЛИТИ ОБОРОНУ ПРОТИ КОМУНІСТИЧНОЇ АҐРЕСІЇ Й ДИВЕРСІЇ

ОБІЦЯЮЧИ ШИРОКУ ЕКОНОМІЧНУ ПІДТРИМКУ ПІВДЕННІЙ АМЕРИЦІ, ПРЕЗ. КЕННЕДІ ЗАЯВИВ, ЩО ЗДА ДОПОМАГАТИМУТЬ ТАКОЖ КРАЇНАМ СХІДНЬОЇ ЕВРОПИ, ЗОКРЕМА ПОЛЬЩІ

Вашингтон. — З'ясувавши важку внутрішню ситуацію ЗДА, през. Кеннеді у своєму Послані про стан Унії ствердив, що перед ще більшими випробуваннями стоять ЗДА на зовнішньому фронті, де кожного дня виникають нові кризи і конфлікти, розв'язка яких зустрічає все більші труднощі. Кожного дня збільшуються загрози для миру і безпеки ЗДА і світу і погіршується ситуація в некористь ЗДА. Зокрема важка під сучасну пору ситуація в південній Азії, де тиск китайських комуністів загрожує усім некомуністичним країнам, починаючи від Індії до південного В'єтнаму і джунглів Ляосу, що бореться за утривалення й охорону здобутої недавно незалежности. В Африці Конґо охоплене брутальною громадянською війною і в Південній Америці комуністичні аґенти намагаються використати для себе мирну революцію, що проходить в цій області, і встановили вже свою базу на Кубі, всього 90 миль від побереж ЗДА. Признаючи право кубинського й інших латинських народів на суспільні і економічні реформи, през. Дж. Кеннеді водночас заявив категорично, що про прокомуністичне опанування будь-якої з південно-американських країн не може бути мови. Торкаючися „холодної війни", що є головною перешкодою у взаєминах із Совєтським Союзом і комуністичним Китаєм, през. Кеннеді ствердив, що уряд і нарід З'єдинених Держав Америки не може задурити себе сподіванням, що мовляв, Совєти чи комуністичний Китай зрезигнують із своїх амбіцій і прямувань до панування над світом. Завдання уряду ЗДА й американського народу переконати їх в тому, що всі ці зусилля даремні і їм не виплатяться, і перемінити „холодну війну" у відкрите і мирне суперництво.

Найважливішим заходом для охорони ЗДА перед теперішніми і майбутніми загрозами вважає през. Кеннеді все таки збільшення й оперативність їх збройних сил і посилення оборони. Тому теж, він доручив відповідним чинникам перевести переоцінку цілої оборонної системи, зокрема збільшення летунських збройних сил і приспішення та збільшення продукції підводних човнів озброєних у ракети типу Полярiс, як і поширення продукції далекосяжних баллістичних ракет. В дальшому своєї промови през. Кеннеді заповів випрацювання нової більш ефективної програми закордонної допомоги, яка включатиме не тільки харчову поміч для країн Південної Америки й інших потребуючих областей світу, але й теж і позички та дотації для країн комуністичної Східньої Европи, зокрема Польщі, чим буде задемонстрована приязнь ЗДА до польського й інших народів. Нові заходи в ділянці закордонної допомоги будуть започатковані вже найближчим часом. Якщо іде про Об'єднані Нації, то ЗДА закивізують і збільшать свою підтримку для цієї міжнародної установи, як одного з найважливіших чинників на шляху до закінчення „холодної війни".

Тунісія лякається політичної ізоляції — переводить зміну дипломатів

Туніс. — Син президента Тунісії Габіба Борґуїби, того самого імени, призначений на нового амбасадора у Вашинґтоні. Дотеперішній амбасадор Йонґі Слім, який водночас був репрезентантом Тунісії в Об'єднаних Націях і своїми виступами на їх терені зискав собі міжнародне прізвище, від'їде зараз після березневої сесії ОН до Тунісії на становище міністра закордонних справ, а виконуючий обов'язки такого міністра д-р Садок Мокаддем піде на амбасадора до Парижу, де до цього часу формально був Габіб Бурґуїба мол. Насправді становище паризького амбасадора було необсаджене з уваги на французько-туніський конфлікт радше престижевого, як політичного характеру: туніські власті, переводючи роботи земні, забрали самовільно кусень саду довкола палацу французької амбасади і французький амбасадор образився цим та від'їхав з Тунісу, внаслідку чого відкликано й туніського амбасадора з Парижу. Глибшою причиною пересунень туніських дипломатів та вислання до Вашинґтону сина туніського президента є острах Тунісії, щоб вона не опинилась в подвійній ізоляції: від азійсько-африканських псевдо - невтральних країн, які підтримують совєтську закордонну політику в справі Конґа, та від Франції, сердитої на Тунісію за її активну підтримку для альжирських партизанів. Ірак старається переконати Тунісію, щоб вона вернулась до Арабської Ліґи і там скріпила внутрішньо-арабську опозицію проти верховодницьких амбіцій президента З'єдиненої Арабської Республіки Нассера. Тунісія виступила була із Арабської Ліґи та не взяла участи в недавній конференції 5-ох африканських країн в Касаблянці, а також пересворилась з сусіднім Марокко з приводу Мавританії.

У СВІТІ

● **У Конґо 2,000 европейців** у провінції Орієнталь і 700 у провінції Ківу живуть в паніці за своє життя і знаходяться в ході евакуації. Є між ними 200 американців. В обох тих провінціях влада опинилася в руках конґолійських комуністів, прихильників Люмумби. Конґолійський президент Касавубу одверто оскаржив шефа місії Об'єднаних Націй в Конґо, індійця Расшвара Даяла, що його заанґажував генеральний секретар ОН Гаммершилд, що Даял сприяє тим люмумбівцям.

● **Західньо - німецька преса** твердить, що довірочні німецько - польські переговори будуть вестися на „невтральному" ґрунті — у Парижі. Західня Німеччина не втримує дипломатичних взаємин з ніякою державою — за вийнятком СССР — що визнає східньо-німецький комуністичний режим. Тепер ревізія того становища має торкнутися і комуністичної Польщі. Офіційно заперечують, наче б в тих переговорах мали говорити про німецький кордон Одри - Нісси.

● **Д-р Арнолд Тойнбі,** відомий англійський історик, виступаючи з доповідями в МекДжіл університеті в Монтреалі в Канаді, заявив, що поведення жидів супроти палестинських арабів не було багато краще, як поведення нацистів з жидами. Цей вислів викликав гострі протести збоку канадійських жидів. Тойнбі заперечив, наче б він був антисемітом.

● **Французький полковник Поль Трінкві́є,** який вславився як парашутист в альжирській війні проти партизанів, дістав від французького командування згоду на виїзд до Конґа, до провінції Катанґи, що її президент Чомбе хоче довірити йому командування всіми провінційними „збройними силами". Чомбе є ворогом комуністів і Люмумби.

● **Ілля Еренбурґ,** совєтський письменник і передовий комуністичний пропаґатор „дістав з нагоди свого 70-річчя, „орден Леніна".

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Ситі і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Потверджуються побоювання

Адлей Стівенсон, колишній губернатор стейту Іллиной, два рази неуспішний кандидат на Президента З'єдинених Держав і раз неуспішний кандидат на президентського кандидата, був поважним аргументом також у недавній передвиборчій кампанії теперішнього президента Джана Ф. Кеннеді. І коли Кеннеді здобув лише дуже незначну більшість голосів у минулих виборах, не зважаючи на факт, що його Демократична партія має куди більше зарееєстрованих членів, ніж опозиційна Республіканська партія, не зважаючи на факт природнього бажання зміни серед американських виборців, — в цьому одну з головних „заслуг" має, безсумніву, Адлей Стівенсон, проти якого виборці, зокрема безпартійні, мали дуже поважні застереження, і то виразно у зв'язку з його виявлюваним публічно угодівським наставленням супроти Совєтів. Передвиборчі бо аргументи і застереження проти самого тоді ще кандидата, сенатора Кеннеді могли бути тільки другорядного порядку, натомість головні застереження й побоювання були скеровані проти „машини", проти всіляких партійних пов'язань і зобов'язань.

Президент Кеннеді їх у великій мірі розвіяв не тільки своєю інавгураційною промовою, але й своїм поступуванням та поставою ще перед інавгурацією. За один із цих найголовніших актів у користь нового Президента треба вважати неофіціяльно відомий факт, що він рішуче відмовився від усякого партійного натиску і не призначив Стівенсона державним секретарем, хоч і віддав йому важливий пост постійного амбасадора в Організації Об'єднаних Націй з ранґою члена кабінету, себто міністра, і з повідомленням, що він гратиме поважну ролю у формуванні американської закордонної політики.

Тим часом висловлювані у передвиборчій кампанії застереження й побоювання щодо закордонно - політичних концепцій амбасадора Стівенсона справдилися вже у першому ж його виступі в новій ролі на форумі Об'єднаних Націй. Це стосується передусім до його заяви у відповідь на запити кореспондентів під час пресової конференції минулої п'ятниці, 27-го січня, що президент Кеннеді „радо" зустрівся б з Нікітою Хрущовим, якщо той знову приїде на сесію Об'єднаних Націй у березні ц. р. Можливо, що це „радо зустрівся" було тільки дипломатичної фразою, але воно, разом із примирливо-угодівським тоном відповідей в справі членства в ОН комуністичного Китаю та інших, було щонайменше нефортунним і направду потверджувало передвиборчі тривоги та застереження. Невже ж новий Президент, який репрезентує всю націю, справді мав би забути всі ті образи, мав би забути „здохлого щура", биття черевиком об стіл і всю ту скаженину, що її виявив Хрущов у Парижі та в Ню Йорку минулого року супроти попереднього найвищого репрезентанта американської нації і — „радо" з ним зустрітись, не мавши найменшої гарантії, що це може принести бодай найменшу користь Америці і всьому вільному світові?

У цій сумній „радості" амбасадора Стівенсона, виявленій минулої п'ятниці на пресовій конференції в Об'єднаних Націях, є все ж таки дещо потішаюче: проти неї виступила солідарно майже вся американська публічна опінія і проти неї були вже деякі виразні натяки з Білого Дому. Можна сподіватися, що таку реакцію на нефортунну „радість" амбасадор Стівенсон матиме на увазі в своїх майбутніх виступах.

Відлига між Бонном і Варшавою

Під час другої світової війни, що почалася, як відомо, наїздом гітлерівської Німеччини на Польщу, і після віддання Польщі східньо-німецьких земель аж по лінію Одри і Нісси, припинилися будь-які дипломатичні взаємини між Західньою Німеччиною і Польщею. Фактичний стан територіяльного розподілу між Польщею і Німеччиною, що постав у висліді цієї війни, був визнаний тільки комуністичним урядом Східньої Німеччини, окупованої совєтськими військами. Щождо Західньої Німеччини, то її провід став на становищі ревіндикації забраних Польщею земель, а Варшава поставила за передумову встановлення дипломатичних взаємин визнання західніх кордонів Польщі також і Західньою Німеччиною. Ситуацію у взаєминах між Бонном і Польщею у великій мірі загострювало існування на землях Західньої Німеччини великої, кількамільйонової групи німецьких виселенців із сходу, які вірять не тільки у поворот на свої колишні землі, але й у ревіндикацію їх в склад Німеччини.

Заповіддю деякої відлиги у взаєминах між Варшавою і Бонном стали відвідини керівника підприємств Круппа, Бертгольда Бейца, у Варшаві в листопаді 1960 року і тепер в половині січня ц. р. Згідно з інформаціями політичних коментаторів, відвідини Бейца, зокрема останні, які тривали два дні і включали його двогодинну зустріч із польським прем'єром Юзефом Циранкевічем, мали на меті поправу взаємин між обидвома країнами і навіть евентуальне встановлення дипломатичних взаємин. Здійснення цього мало б бути попереджене підписанням торговельного договору і домови про культурну виміну. Про ціль цих відвідин видатного німецького індустріяліста в Польщі, що його дехто вважає виконавцем секретних доручень західньонімецького канцлера Аденауера, мовчать обидві сторони. В Польщі ці відвідини огорнено мовчанкою, а в Західній Німеччині появилися офіційні заперечення політичних мотивів двох поїздок Бейца до Варшави.

Як би там не було, відвідини і безпосередні, напевне не тільки куртуазійні, розмови Бейца з керівниками польського уряду залишаються фактом. Керівне становище Бейца в німецькій індустрії свідчило б про те, що ці розмови стосувалися передусім торговельних взаємин між Польщею і Західньою Німечиною. Можливість встановлення таких взаємин підтверджує у великій мірі відновлення торговельного договору між Бонном і комуністичною Східньою Німеччиною наприкінці грудня м. р. і також підписання торговельного договору з Москвою на початку січня ц. р. В політичних колах Заходу висловлюють здогад, що „благословення" для Польщі на встановлення торговельних взаємин з „імперіялістичною" і „реваншистською" Західньою Німеччиною було дане з московського Кремлю, якому потрібні не тільки західньонімецькі індустрійні вироби, але й можливість поширення свого наступу на Захід, зокрема поглиблення комуністичної інфільтрації в самій таки Західній Німеччині.

Намагання західніх індустрійних кіл добитися поліпшення взаємин із досі непримирною і ворожою Польщею свідчить, з другого боку, про те, що Німеччина знову починає звертати увагу на Схід, шукаючи там можливостей поширення своєї не тільки економічної, але й політичної експансії. І тому, мабуть, готова вона на якийсь час зняти з денного порядку свої східні землі, пробуючи, якщо буде можливо, рекомпенсувати їх полякам обіцянкою повернення їм західньоукраїнських земель, про що вже були навіть цілком конкретні натяки у виступах деяких, залежних від індустрії, західньонімецьких політиків і публіцистів.

ПЕРШІ ДНІ ПРЕЗИДЕНТІВ У БІЛОМУ ДОМІ

Можна сміливо твердити, що на нового президента ЗДА — Джана Ф. Кеннеді звернені очі не тільки мешканців цієї країни, але й цілого світу, який живе в непевності нуклеарної війни, що може бути катастрофою для всього людства.

Кеннеді кілька років підготовлявся до того становища, яке зайняв він 20-го січня ц. яке зайняв він 20-го січня цього року склавши присягу. Він вже попередньо старанно вивчав працю своїх великих попередників та членів їх кабінету, і добре знає, який то важкий тягар взяв він на свої плечі, ставши президентом країни, якій загрожує економічна знижка і від здорової економіки якої залежить економіка всіх вільних країн світу.

Великі завдання стоять перед новим Президентом, але, як пише історик Сідні Гайман на сторінках „Ню Йорк Таймсу", не менші вони були й у президентів - попередників, починаючи від Вудро Вільсона, а на Айзенгаверові кінчаючи.

Вільсон став президентом у 1913-му році, коли в ЗДА агітація за нові реформи тривала вже майже 40 років. Як кальвініст, Вільсон вірив у призначення і гадав що Найвища Сила покликала його для того, щоб завів він справедливість у ЗДА. Переступаючи поріг Білого Дому, він сказав: „Пам'ятайте, що Бог призначив мене бути президентом Америки".

В інавгураційній промові Вільсон говорив про конечність реформ, і жадним словом не згадав про закордонні справи. Вільсон був ідеалістом - теоретиком, а не людиною чину, і не спішився діяти: надзвичайну сесію Конгресу скликав він через місяць після інавгурації. Протягом першого тижня він приймав у Білому Домі щодня по дві тисячі людей, стискав їм руки, позував до офіційних фотографій, скликав засідання членів кабінету, на яких розподіляв їх функції і відбув приватну нараду з полковником Гавзом, на якій визначив псевдоніми для членів свого кабінету, щоб в секретних справах не розголошувати їх прізвищ. Одночасно він бавився з дітьми і щоденно їздив по місті, щоб „показатися" народові.

Зовсім інакше починав свою працю в Білому Домі Френклін Д. Рузвелт, який дістав був у спадщині від свого попередника найбільшу в історії ЗДА економічну депресію. В суботу 4-го березня 1933 року відбулась інавгураційна церемонія і того ж таки дня Рузвелт заприсягнув усіх секретарів і провів з ними нараду в справі економічної кризи. В неділю 5-го березня він видав дві проклямації: в одній із них скликав на вівторок наступного тижня Конгрес, а в другій просив для себе таких повновластей, які мають президенти під час війни. В понеділок працював над законопроєктом про банки, у вівторок прийняв постанову, за якою банкноти Банку Федеральної Резерви перестали бути забезпечені золотом, у середу запропонував конгресовим провідникам банковий законопроєкт, що його Конгрес в четвер прийняв.

У той же самий час Рузвелт працював над кількома іншими законопроєктами. В п'ятницю він вислав Конгресові плян обмеження урядових видатків і видав розпорядження про відкриття „чесних приватних банків".

Так скінчився перший тиждень праці Рузвелта в Білому Домі. Увечері в п'ятницю його збудили повідомленням про жахливий землетрус в Каліфорнії...

Під кінець своєї довгої президентури (1933 - 1945) Рузвелт, як пише Гайман, „став мистцем - архітектом" історії та „слугою людства".

Інакше поводився в Білому Домі у перших днях урядування його наступник, Гаррі С. Труман. Про смерть Рузвелта він довідався о год. 5.25 ранку, і не знав, що має робити, бо не був приготований до перебрання влади. Вже о год. 7:09, майже непритомний від зворушення, склав він присягу під портретом Рузвелта в його кабінеті.

Труман знав, що він мусить негайно братися до розв'язування надзвичайно важливих проблем світової політики: в Европі, після визволення від гітлерівських окупантів, формувалися тоді нові уряди, на Далекому Сході концентрувалися американські збройні сили проти Японії; виринали щораз нові труднощі із здійснюванням Ялтинського договору; народжувалися Об'єднані Нації і зближалася хвиля, коли треба було включити 12 мільйонів американських військових ветеранів у мирну економіку країни.

На першому засіданні з членами свого кабінету — Труман заявив, що буде вдячний їм за всякі поради, але рішення прийматиме він сам. Ідучи коридором Білого Дому після цього засідання він здивувався, коли почув, як швейцар, вказуючи на нього, сказав одному з присутніх: „Ось іде Президент". Протягом найкоротшого часу Труман мусів „перетравити" стільки різних інформацій, як ніхто перед ним в історії ЗДА. Першої ж ночі перебування Трумана в Білому Домі секретар військових справ Генрі Л. Стімсон поінформував його про працю над атомовою бомбою.

Про настрої Трумана найкраще свідчать його слова, звернені до журналістів у перший день його урядування в Білому Домі: „Останньої ночі всі зорі і всі плянети звалилися на мене. Якщо ви, друзі, молитеся, то моліться за мене. Мені припала жахливо відповідальна праця, яку тільки може мати людина".

Але Труман переміг всі труднощі і в 1948-му році добивався ще раз президентури і здобув її.

Коли Айзенгавер в січні 1953-го року перебрав владу, перед ним також постали численні „вибухові" проблеми: війна в Кореї, загроза 10-більйонового дефіциту в федеральному бюджеті, перші атомові бомби в СССР, неспокої в Ірані, південно - східній Азії, непорозуміння між американськими союзниками та різні внутрішні проблеми, як справа „меккартизму" та ін.

Айзенгавер, після президентури генерала Ґранта (1868-1876), був другим президентом, який увійшов до Білого Дому як національний герой. Він не побоявся президентури.

Вступаючи до Білого Дому, Айзенгавер хотів показати, що „генерал також може бути людиною миру", і що він зможе виконувати обов'язки президента.

ЛАМАЮТЬ КОСТІ ПИСЬМЕННИКАМ

Володимир Гжицький довершив 65 років життя в листопаді 1960 року. Але йому ювілею не влаштовано, як іншим підсовєтським письменникам. Навіть урядова київська „Літературна Газета" про нього не згадала. Проте, робить йому рекляму орган „Товариства культурних зв'язків із українцями за кордоном", що наприкінці 1960 року почав виходити в Києві під назвою „Вісті з України". В ч. 4 „Вістей з України" знаходимо уривок із оповідання Гжицького і вістку, що в останні п'ять років Гжицький виступає з оповіданнями у львівському журналі „Жовтень", що видано збірку його оповідань і що він збирається продовжити свій уже видрукуваний роман „Довбуш". Згадано також, що в 1929 році Гжицький створив собі ім'я в українській літературі романом — „Чорне озеро", що цей роман вийшов новим виданням у Києві 1957 року і перекладений на російську мову.

В. Гжицький належить до „воскреслих письменників". Пережив він масовий терор за влади Сталіна, був репресований і тепер йому дозволено, як і покійному Остапові Вишні, писати в дусі „благонадійности", згідно з директивами партійного центру.

За що покарано в свій час Володимира Гжицького? Та за той самий роман „Чорне озеро", що вийшов друком 1929 року. „Чорне озеро" — повне протесту проти російського (царського і комуністичного) імперіялізму та колоніялізму. Це — Шевченкова „Катерина", перенесена в далекі гори Алтаю. Невеликий нарід ойротів став жертвою „культуроносців" із Москви. В уста ойрота - лікаря Гжицький вкладає таку оцінку російського імперіялізму: „Усі одним духом дишуть. І прості перекупки, і інтелігенти, і комуністи. „Єдина неділима" — ось квінтесенція всіх думок і бажань їхніх. Чи біла, чи червона, все одно, аби „єдина неділима". Вони всюди хочуть бути вдома. Як же вони мали б відмовитись від Кавказу, від Криму, від Алтаю? Хто посмів би сказати, що Крим, Кавказ, Алтай не їхні? Їхні споконвічні! — І тут же „право нації на самовизначення аж до відділення".

Гжицький описує московські убогі села, як їх бачив алтайський інтелігентний ойрот: „Гірші, ніж алтайські аїли. Хати, як купи гнилої соломи, порозкидані в неладі по полю, ні одної ніде деревини, ні одного кущика. Брудно, сіро, сумно!" — „І виходці цих сіл, — думає доктор, — хочуть учити нас, „диких алтайців"?

Звичайно, відбувши кілька років у „московській бані-прохолоді", Гжицький мусів „виправити свою лінію". Перевидане в Києві його „Чорне озеро" — це вже нова повість. І тому ця повість „удостоїлася" перекладу на російську мову. Критика настроїв, поширених у російському народі, щоб захопити яко мога більше народів під владу своєї імперії, заступлена виразами вдячности і дружби до Москви. Словом, як писав Т. Шевченко:

„Співай про Матрьошу,
Про Парашу, радість нашу,
Султан, паркет, шпори"...

Незавидна доля підсовєтських письменників. Одним ламають кості, інших гнуть у дугу. Приклад Гжицького — один із найяскравіших. І те, що він тепер пише, щоб догодити партійній лінії, не має нічого спільного з літературою, бо не чути в тому живої душі і сили переконання.

П. А.

ЗДА висилають до Африки 150-ох учителів

Вашинґтон. — З урядових кол повідомили, що ще цього року 150 американських вчителів від'їде до чотирьох країн в Африці, де будуть виконувати вчительську працю в публічних школах другого ступня. Цей плян має випробувати проєкт през. Кеннеді про організацію так званого „корпусу миру", згідно з яким ЗДА мали б висилати своїх молодих працівників: учителів, інженерів, техніків до недорозвинених держав, щоб допомогти тим державам піднестися на вищий ступінь життя. Нові вчителі мають від'їхати до Уганди, Кенії, Танганіки і Занзібару. Кільканадцять членів учительського збору Вчительського коледжу при Колумбійському універ. в Ню Йорку мають виїхати до Уганди і організувати там вчительські семінарі. Платні американським вчителям дають місцеві уряди, а різницю покриває уряд ЗДА. Місцеві вчителі дістають по 2,100 дол. річно. ЗДА мусітимуть оплачувати половину витрат на подорож до Африки на місце праці.

Білий Дім цензурує протисовєтські промови адміралів і генералів

Вашинґтон. — З Білого Дому повідомляють, що адміністрація президента Джана Ф. Кеннеді не буде дозволяти високим військовикам виголошувати протисовєтські промови, як це було за урядування президента Айзенгавера. В останніх днях гостро зцензуровано приготовану промову шефа морських операцій адмірала Арлі А. Бирка, яку він мав виголосити 27-го січня, і промову шефа штабу летунства генерала Томаса Д. Вайта, що він мав виголосити в середу 25-го січня. Так само заборонили двом летунам із літака РБ-47, які вернулися з совєтської неволі, складати інтерв'ю перед журналістами, щоб не псувати совєтсько-американських взаємин. Асистент секретаря оборони Артур Сильвестер заявив, що промови Бирка і Вайта відносилися до закордонної політики, і тому треба було їх сконтролювати, щоб не дразнити СССР в теперішньому переходовому стані, коли новий уряд починає працювати, нав'язуючи зв'язки з Москвою. Голова Сенатської Республіканської Політичної Комісії сенатор із Ню Гемпшир Стайлс Бріджес виступив проти цієї цензури в Білому Домі і запитує публічно Білий Дім: „Чи це означає, що ми вступаємо в добу угодівства з СССР?" Білий Дім потверджує, що шеф морських операцій мусів переробляти свою промову, бо перший її проєкт був занадто протисовєтський. Пресовий секретар Білого Дому Салінґер заявив, що і уряд Айзенгавера перевірював промови військовиків перед їх виголошенням.

З совєтської преси

КНИГИ НА СКАРГИ

„Урядовці Міністерства торгівлі в Києві — пише в „Радянській Україні" якийсь Г. Згадченко, — останнім часом зайняті „творчим шуканням". Що ж вони шукають? Може, способів поліпшити торгівлю? Чи може студіюють нові методи обслуговування покупців? Ні, вони шукають слідів, звідки і коли з'явилися по крамницях книги на скарги.

Річ у тому, що урядовці цього міністерства вже давно прийшли до висновку, що книги на скарги — зайва морока. А недавно ця думка на нараді працівників торгівлі була висловлена приблизно так:

— Книги на скарги треба зліквідувати. Замість них треба запровадити книги побажань покупців.

Після згаданої наради вчителька - пенсіонерка Кучеренко зайшла на Хрещатику до крамниці купити трохи сиру. Товар лежав, а продавця не було. Довго чекала вона з іншими покупцями на продавця, але він так і не з'явився. Тоді вони всі пішли до директора і ввічливо запитали його, коли ж буде продавець. На це їм директор коротко відповів:

— І коли ви вже натріскаєтеся отим сиром!?

Таке реагування на скарги покупців — досить часте явище в крамницях Києва. От загляньмо, наприклад, до їдальні ч. 136. На вимогу М. Гребньова видати йому книгу скарг, касирка Мельникова відповіла:

— Не морочте мені голови, сідайте і їжте мовчки!

Несмачно готують їду в їдальні ч. 176. Про це й написав у книзі скарг С. Прокопченко. А директор їдальні у відповідь йому написав в тій же книзі: „Шановний письменнику! Перш за все треба навчитись писати грамотно".

Наведені факти — це лише краплинка того, що відбувається по київських крамницях і їдальнях".

БОРОТЬБА З ПОРУШНИКАМИ ЛАДУ

Боротьба з безупинним зростом хуліганства, крадіжок, спекуляції і іншого роду порушень „соціялістичного співжиття", про які говорив недавно Хрущов на московському партійному пленумі, виявляється передусім у творенні при фабриках і заводах т. зв. „народних дружин" з поліційними функціями. Ось як, наприклад, виглядає цей новий орган комуністичної диктатури і його діяльність при Дніпропетровському вагоноремонтному заводі:

Усі члени такої заводської народної дружини беруть участь у рейдах міліції для боротьби з спекуляцією і розкраданням державної власности, проводять нічні дозори для охорони заводського майна. Діяльність народної дружини систематично висвітлюється в місцевій газеті. Тепер у цій дружині є понад 700 осіб, з них 196 комуністів, 295 комсомольців, 126 жінок. В роботі дружини беруть активну участь начальники цехів, майстри та інші „командири виробництва". Серед дружинників — „знатні люди" заводу, „герої соціялістичної праці". А очолює штаб дружини секретар партійного комітету. В кожному цеху створено групи дружинників, на чолі яких стоять заступники секретарів партійних бюр або заступники начальників цехів. Таких груп є 14.

ХАРКІВСЬКІ „ГАРАЗДИ"

До редакцій харківських газет, — пише кореспондент „Радянської України", — часто приходять відвідувачі з одною й тою самою просьбою: „Напишіть про ремонт кватир! Навіть шибки розбитої замінити неможливо..." Ремонт кватир — справа складна і дорога. А як бути з ремонтом „домашньої техніки"? Харків'яни купують машини до шиття, холодильники, телевізори, пральні машини, радіоприймачі, велосипеди і мотоцикли. Розуміється, всі ці предмети час від часу потребують ремонту, але заміна навіть найпростішої деталі — нерозв'язна проблема. Причина та сама: немає запасових частин. Тяжко, дуже тяжко направити в мільйоновому промисловому місті Харкові телевізор, пральну машину і навіть... звичайну праску!"

Євген Онацький

АМЕДЕО ДЖАННІНІ

(2)

Аж у середині квітня 1922 р. я несподівано був викликаний телеграмою до Ґенуї, щоб взяти там участь в міждержавній конференції, що мала вирішити справу загального визнання совєтського уряду, а в тому числі й уряду Раковського в Україні. Змобілізовано на цю конференцію й представництва народів, що входили в склад царської Росії, але домагалися самостійности. В склад української делеґації призначено Ол. Шульгина з Парижу, що мав бути головою делеґації, д-ра Романа Смаль-Стоцького з Берліну, як його заступника, незнаного мені Нентського з Англії (не приїхав) і мене з Італії. Барон М. Василько прислав мені й гроші — 2.000 лір, що мали вистачити на подорож і приблизно на 20 днів перебування в Ґенуї. На мене випали секретарські обов'язки — писати на машинці меморандуми, фіксувати телефоном побачення для Ол. Шульгина та д-ра Р. Смаль-Стоцького, ну і, очевидно, використовувати в загальних інтересах мої італійські зв'язки. От при цій нагоді, довідавшись, що Джаннінні входить у склад італійської делеґації, як шеф преси, я й поновив з ним приязні відносини. При першій же зустрічі, він привітав мене словами:

— От, добре, що й ви приїхали! Тут треба розвинути тепер максимум енергії, бо справа стоїть дуже поважно. Давайте матеріяли, якнайбільше матеріялів, а ми примусимо пресу над ними попрацювати...

Але — матеріялів майже ніяких не було. Щоправда, я привіз був деякі брошури з Риму, але інші й того не мали. При других відвідинах я приніс до Джанніні ті брошури, а також текст опрацьованого делеґацією меморіялу, що був розсиланий всім делеґаціям і з'явився потім в італійській пресі. Але Джанніні тим не задовольнився:

— Треба свіжих речей. Треба довести, що уряд Раковського не користується жадними симпатіями в Україні, що український нарід дійсно хоче самостійности, що повстання відбуваються під національними кличами, і що вони дійсно відбуваються...

Але з нашими засобами ми нічого того не могли дати. Все обмежувалося загальними — фразами. Натомість большевики розвинули дуже сильну пропаґанду, в якій допомагав їм „Український Національ Комітет" Моркотуна. Крім сильної дипломатичної акції, відбувалися часті пресові конференції, в яких розпаношувалась большевицька діялектика. Наслідки відомі.

Хоч до загального порозуміння між західними державами й Москвою не дійшло Італія й Німеччина визнали большевицький уряд, при чому Італія визнала і уряд Раковського. Наша дипломатична Місія втратила й без того неміцні підстави свого існування, і барон Василько перестав зовсім цікавитися долею залишеного в Римі керівника Місії. В таких умовинах минали роки. З Джанніні ми іноді зустрічалися в Інституті Східньої Европи, незмінним головою якого він став, продовжуючи одночасно свою блискучу дипломатичну кар'єру, але ці зустрічі мали офіційний характер, і ми стояли на надто відмінних позиціях: він був бюрократом високої ранґи — скоро після того одержав титул амбасадора, хоча й залишався майже постійно в Римі, в міністерствах — а я тільки кореспондентом малознаних українських часописів, який продовжував обстоювати ідею української державности, що, на погляд тодішніх політиків і дипломатів, не склала іспиту історії...

Справи трохи змінилися, коли виникла ОУН, і я став її офіційним представником в Італії. Тоді я спробував знову нав'язати зв'язки з Ам. Джанніні, хоча тоді вже й були в міністерстві закордонних справ інші високі урядовці, яких я міг вважати за приятелів нашої справи. Проте, ця моя спроба не мала успіху. Джанніні дав мені зрозуміти, що, хоч він і залишається прихильником української самостійности, але вважає, що не можна йти до неї тим шляхом, яким іде ОУН. Щоб самостійна Україна могла втриматися супроти Москви, — казав він, — необхідна в Европі сильна Польща, а ОУН її підриває... Даремно я намагався пояснити, що в Польщі українці примушені до революційної акції, бо без неї загрожує небезпека цілковитого знищення, що польський уряд і взагалі поляки намагаються всіма силами й засобами (я вказував, зокрема, на пацифікацію) засимілювати українське населення і ми, українські патріоти, не можемо залишитися байдужими супроти тієї нищівної політики.

Це була наша остання довша зустріч. Тим приємніше мені було довідатися, що по другій світовій війні, коли й наші західні українські землі опинилися під московською окупацією, Амадео Джанніні не завагався стати на чолі Італо - Українського Товариства, щоб своїм досвідом і дипломатичним тактом сприяти виробленню в Італії якнайкращої думки про майбутні італо - українські відносини.

(Кінець)

ВІДОЗВА НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА в ЗДА

З ПРИВОДУ СОТИХ РОКОВИН ЙОГО ПАТРОНА, ТАРАСА ШЕВЧЕНКА В 1961 РОЦІ

Дорогі Земляки і Землячки!

Дня 10 березня 1961 року сповняться сто років з того дня, коли замовкли навіки уста найбільшого співця українського горя й української туги за волею, коли погасли навіки очі Того, що своїм пророчим зором бачив далеку майбутність України. Глибоким смутком вкрилася тоді була вся українська земля, і щирі молитви за душу і пам'ять національного українського Прометея-Мученика пронеслися з усіх закутків української землі. Перевезення тлінних останків Великого Сина України на його рідну землю, там, де „лани широкополі і Дніпро і кручі", всенародня жалоба, в якій наш нарід виявив надзвичайну силу свого національного почуття, сколихнули „Орла Чорного" московського окупанта до основ. Та ніякі репресії чи „укази" не були в силі вже зупинити і здусити животворного слова Шевченка. „Заповіт" українського Прометея пролунав голосним відгомоном по всій українській землі, по цілому світі, а огненні його слова збудили зі сну приспану любов до рідного краю та влили в українські серця відвагу до боротьби за свою національну правду і волю.

Шість років після смерти Шевченка, постало у Львові Т-во „Просвіта", а в дванадцять років, тобто в 1873 році Наукове Товариство ім. Шевченка, яке з того часу аж по сьогоднішній день несе гідно й вірно у широкий світ безсмертні ідеї свого Патрона та закріпляє їх в тій ділянці, що творить основу кожної культурної нації, а саме в ділянці науки.

Сто років тому помер Тарас Шевченко, але його „Заповіт" і всі його твори так само живі, переконливі і для визволення України засадничі — сьогодні, як були в часі їх писання. Ми сьогодні більше, як коли, мусимо пригадувати раз-у-раз світові: „Хто ми? Чиї сини? Яких батьків? Ким і защо закуті?". Ми сьогодні більше, як коли, свідомі того що „нема на світі України, немає другого Дніпра", та що тільки „в своїй хаті — своя правда і сила і воля".

І сьогодні ж так, як в часах Шевченка, широкими просторами московсько-большевицької тюрми народів „течуть ріки, криваві ріки" Сьогодні так само, як і за життя нашого національного Пророка „недолюдки і діти юридиві оглухли, не чують, кайданами міняються, правдою торгують і Господа зневажають, людей запрягають в тяжкі ярма". Сьогоднішні совєтські поневолювачі України не розуміють Шевченка і не бачать, що „од Конашевича і досі пожар не гасне, люди мруть, конають в тюрмах, голі, босі". Вони не бачать і не розуміють теж і Шевченкового пророчого віщування, що „настане суд і заговорить і Дніпро і гори і потече сто ріками кров у синє море. . ."

Історія сповнює повільно пророчі слова Шевченка, але певно і послідовно. Тому сьогодні для нас тим цінніший, як колинебудь, заклик Шевченкового „Заповіту": „кайдани порвіте і вражою злою кров'ю волю окропіте". Треба тільки твердо вірити в грядучий праведний закон Вашингтона і в Божу поміч, що „встане правда, встане воля! І Тобі одному поклоняться всі язики вовіки і віки. . ."

Малозрозумілий для чужинців є український всенаціональний культ Шевченка, як малозрозуміла історично доказана істина, що „не вмирає душа наша, не вмирає воля, і неситий не виоре на дні моря поля. Не скує душі живої і слова живого, не понесе слави Бога, Великого Бога". Для нас усіх ця правда ясна і самозрозуміла, так само, як самозрозумілими є наша найглибша пошана й вдячність та любов для того, що своїм животворним словом зумів надхнути наш нарід духом любови до своєї рідної минувшини та духом завзяття в боротьбі за вільну майбутність свого народу.

Ці наші почування ми виявляємо щорічно в Шевченкові дні у роковини Шевченкових народин і смерти. Тому соті роковини Його відходу у вічність повинні бути для нас всенародними поминками. У наших відзначуваннях пам'яті Шевченка мусимо пригадати проповідувані Шевченком загально-людські ідеали волі, братерства і любови. Шлях до волі можна пройти тільки, коли ідеали любови і братерства полонять серця всього народу, коли всі зрозуміють, що лише спільна любов зродить у нас спільну мету: полюбити свою Батьківщину „во врем'я люте, в останню мінуту за неї Господа молить" та „іменем Христовим оновити наш тихий рай, тиху руїну". Цим батьківським наказом взиває нас Шевченко в соті роковини своєї смерти до об'єднання нашого духа, до консолідації всіх наших живих і творчих сил, до пройнятої братерством і любов'ю всім нам спільної ідеї визволення нашого народу.

В ім'я цієї ідеї ми повинні спільним фронтом та разом із іншими поневоленими Москвою народами „за правду пресвятую стать і за свободу" і боротись доти, доки „на оновленій землі врага не буде, супостата, а буде син і буде мати і будуть люди на землі".

Будьмо, як Шевченко, обличителями „жостоких людей неситих", завзятими противниками тих, що потоптали та топчуть далі всі права на волю і життя людини. У сьогоднішньому смертельному змагу між західнім світом волі і східнім світом рабства, ми мусимо мати завжди перед очима ту істину, голошену нашим Пророком, що „москалі тепер і світ Божий в пута закували" та його словами доказуймо перед світом, що розвал московської тюрми народів мусить прийти і що мусять вийти на волю поневолювані білими і червоними тиранами люди і народи. Ці великі гасла боротьби за правду і волю, зактивізуймо в соті роковини смерти нашого національного Покровителя-Шевченка з такою силою, „щоб на весь світ почули, що діялось в Україні, за що погибала, за що слава козацькая на всім світі стала!"

Наукове Т-во ім. Шевченка в ЗДА взиває оцим усю українську спільноту у вільному світі допомогти йому відзначити в 1961 році пам'ять нашого Патрона так, як повинна це зробити культурна та політично свідома державницька нація. Хай усі наші установи й організації у вільному світі причиняться до піднесення рівня і поширення засягу оцих наших великих поминок. Хай у наших церквах полине молитва і щира пісня до Бога за Того, що перед сто роками благав для свого народу сили, „єдиномишлія" і християнського „братолюбія".

Думками линемо на Україну, побожно хилимо голови наші перед святою могилою над Дніпром та урочисто скріплюємо нашу постанову всеціло присвятити себе в боротьбі за здійснення заповіту нашого Патрона. А всій поневолюваній Нації, що дала світові нашого великого борця за волю й правду, шлемо сердечне вітання й молимо Господа за волю для многострадальної Матері нашої України!

Ню Йорк, дано 1-го січня 1961

Управа Наукового Товариства ім. Тараса Шевченка в ЗДА

Проф. д-р **Р. Смаль-Стоцький**
голова

проф. д-р **Осип Андрушків**
заступник голови

д-р **Вінкентій Шандор**
заступник голови

проф. д-р **Василь Стецюк**
секретар

інж. **Р. Кобринський**
скарбник

д-р Данило Богачевський, проф. д-р Микола Зайцев, проф. д-р Володимир Калина, ред. Іван Кедрин-Рудницький, ред. Богдан Кравців, проф. д-р Василь Лев, проф. д-р Василь Ленцик, проф. д-р Гр. Лужницький, д-р Марія Овчаренко, адв. Роман Олесницький, проф. д-р Роман Осінчук, проф. д-р Володимир Січинський, проф. д-р Матвій Стахів, мґр. Зенон Стефанів, мґр. Олександра В. Храплива — члени Управи.

КОНҐРЕСОВА БІБЛІОТЕКА ОДЕРЖАЛА ФОТОКОПІЇ РУКОПИСІВ М. ВОВЧКА, О. МАКОВЕЯ Й Б. ЛЕПКОГО

Вашинґтон, Д. К. — З нагоди конвенції славістів Америки й Канади в Филаделфії, Па., Українська Вільна Академія Наук — УВАН у Канаді передала Конґресовій Бібліотеці в Вашинґтоні фотостати і відбитки рукописів Марка Вовчка („Козацька кров" 1857), Осипа Маковея („Нещасна пригода" (1898) й Богдана Лепкого („Два голоси" 1911). Фотокопії цих рукописів у люксусовій оправі передав Конґресовій Бібліотеці проф. Яр. Рудницький, голова УВАН у Канаді, дня 27-го грудня м. р. При цій нагоді він обговорив із д-ром С. Якобсоном, шефом Слов'янського Відділу, деталі Шевченківської виставки, що має відбутися в Конґресовій Бібліотеці в березні 1961 р. Такі самі примірники рукописних фотостатів передано теж і до Бібліотеки УВАН у Ню Йорку.

Індекс цін в грудні виносив 127.5 відсотка

Вашингтон. — Статистичне бюро при департаменті праці повідомляє, що індекс цін на консумпційні товари в грудні минулого року становив 127.5 відсотка, — це значить, що він збільшився на 0.1 відсотка в порівнянні з листопадом 1960 і на 27.5 відсотка в порівнянні з пересічними цінами в 1947-1949 роках, коли індекс цін був 100. Заступник статистичного комісара в департаменті праці Роберт Дж. Меєрс передбачає, що в січні „не буде змін" в індексі цін, але в цілому 1961-му році індекс може збільшитися на один-два відсотки в порівнянні з 1960-им роком. Від 1955 року ціни зросли на 10.5 відсотка, а в 1960-му році зріст цін виносив 1.5 відсотка; в 1959 — збільшення цін становило — 0.9 відсотка, а в 1958 — аж 2.7 відсотка. 150,000 робітників в летунській і металевій промисловості дістануть автоматичне збільшення платні від 1 до 2-ох центів на годину. Збільшення коштів прожитку спричинив зріст на 3.6 відсотка витрат на лікування та подорожчання харчів.

● **Президент Кеннеді** з дружиною „переступив партійну лінію" 28-го січня і був присутній на прийнятті сенатора-республіканця Джана Шермана Купера, який є особистим приятелем нового президента демократа. Це була перша гостина подружжя панства Кеннеді, від коли воно перейшло жити до Білого Дому в дні 20-го січня.

● **Єйльський університет** в Ню Гейвені переводив досліди з вакциною д-ра Сабіна, яка має живі віруси, і яку заживається доустно як імунізацію проти поліо, — і ствердив, що ця вакцина є вповні безпечна. 350 дітей в дошкільному віці заживали цю вакцину в минулому році, і ні одне з них не хворіло на поліо.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ" І ЇЇ ВИДАНЬ

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

СПИСОК Ч. 14.

Г. Іваськів, Ню Йорк	$ 8.00	Д-р Ю. Мачук, Филаделфія	1.00
Т. Шлапак, Бруклин	5.00	П. Миськів, Бруклин	1.00
З. Пелешенко, Гамонд	3.00	К. Піщеменко, Варрен	1.00
П. Куриляк, Шикаґо	3.00	П. Пироганич, Обурн	1.00
Й. Ходоровський, Вунсакет	3.00	І. Пініло, Шикаґо	1.00
Д. Шмаґала, Клівленд	3.00	О. Палій, Нортгемтон	1.00
Н. Козбур, Клівленд	3.00	Г. Перчак, Честер	1.00
М. Віняр, Бронкс	3.00	П. Павлюк, Трентон	1.00
Й. Вередюк, Шикаґо	3.00	І. Панчак, Дітройт	1.00
В. Ґорбанюк, В. Айслін	2.75	М. Спанчак, Филаделфія	1.00
І. Дзядів, Ню Йорк	2.25	І. Сорока, Филаделфія	1.00
В. Мандюк, Нюарк	2.00	І. Сеник, Шикаґо	1.00
М. Черник, Ню Йорк	2.00	І. Штець, Джеферсон	1.00
Т. Михалевич, Ст. Пол	2.00	М. Серпеік, Шикаґо	1.00
Г. Дидів, Слiквiл	2.00	А. Сороківський, Л. Ґатос	1.00
Ф. Гавришків, Шикаґо	2.00	П. Тилятник, Филаделфія	1.00
В. Туркало, Тавитон	2.00	І. Хоминець, МекКіспорт	1.00
Е. Марущак, Клівленд	2.00	Д-р М. Яцух, Рокі Гіл	1.00
А. Кухар, Бруклин	2.00	А. Странко, Алентавн	1.00
Н. Кіндзерський, Бетлегем	2.00	А. Ревутський, Вудбрідж	1.00
М. Рибак, Шикаґо	2.00	Ю. Дичій, Ню Йорк	1.00
М. і О. Дуб, Клівленд	2.00	Я. Єднорос, Шикаґо	1.00
І. Кульматицький, Толідо	2.00	А. Франковіч, Гемтремк	1.00
Г. Косовський, Вілмінґтон	2.00	Е. Селеман, Ню Брітейн	1.00
В. Туницький, Филаделфія	2.00	М. Мартиненко, Трентон	1.00
В. Попадюк, Шикаґо	2 00	К. Гедзик, Палатайн	1.00
І. Пиндус, Сиракюз	2.00	І. Цісар, Шикаґо	1.00
Г. Захарійчук, Олифант	2.00	М. Прищияк, Лорейн	1.00
І. Пігуляк, Сиракюз	1.00	С. Тарбай, Шикаґо	1.00
О. Шмокалюк, „	1.00	Ю. і М. Сенів, Филаделфія	1.00
Е. Совірко, „	1.00	Т. Годунка, Честер	1.00
о. Д. Олґін, Мілвокі	1.00	І. Праскевич, Ансонія	1.00
С. Трач, Монессен	1.00	М. Фрунт, Плейнс	1.00
А. Ваврик, Трой	1.00	К. Олівер, Тавитон	1.00
А. Лис, Флашінґ	1 00	І. Сулима, Сейр	1.00
Л. Павлович, Лонґ Айл.	1.00	Б. Островський, Ошава	1.00
Ф. Ґулька, Пасейк	1.00	О. Цукорник, Порт Артур	1.00
Ф. Гайда, Дітройт	1.00	М. Шиманська, Бріджпорт	1.00
П. Когут, Шикаґо	1.00	М. Скрипьник, Рачестер	1.00
І. Затонський, Вунсакет	1.00	Г. Пазуник, Филаделфія	1.00
І. К. Ц., Онейда	1.00	П. Ліщак, Йонґстави	1.00
о. В. Коваленко, Майнерсвіл	1.00	Г. Чермак, Ембрідж	1.00
Д. Ференц, Шамокін	1.00	Г. Богун де Ларе, Ню Йорк	1.00
О. Урбанський, Парма Гтс	1.00	М. Довбуш, Рівергед	1.00
М. Чолій, Нюарк	1.00	П. Нестеренко, С. Бостон	1.00
В. Данчук, Ню Йорк	1.00	Ю. Лукащук, Патерсон	1.00
І. Була, Боффало	1.00	І. Овсяник, Олифант	1.00
А. Якимець, Шикаґо	1.00	Г. Костик, „	1.00
М. Чубіняк, Бінґгемтон	1.00	А. Тарас „	1.00
М. Кіриленко, Дункірк	1.00	І. Кривоніс, Овкдейл	1.00
М. Капітула, Арнолд	1.00	П. Радиньский, „	1.00
А. Кузишин, Ню Йорк	1.00	О. Юхта, Якіма	1.00
Т. Коваль, Шикаґо	1.00	І. Васильченко, Мінеаполіс	1.00
М. Кулинич, Геброн	1.00		
М. Кривий, Клівленд	1.00	Разом	$ 156.00
М. Кривків, Ансонія	1.00	Раніше проголошено	$ 3,441.55
В. Лучин, Филаделфія	1.00		
П. Лещишин, Питсбурґ	1.00	Разом	$ 3,597.55

ПОДЯКА

Прошу Шановну Редакцію часопису не відмовити помістити на своїх сторінках мою подяку Управі Культурного Товариства „Буковина" у Відні за ініціятиву, а Управі Товариства „Союз Українців Австрії" за практичне переведення мого ювілею з нагоди 80-ліття мого життя і 60-ліття громадської праці.

Заходами Управи Тов. „Буковина" і з власної ініціятиви понад 20 органів української періодичної преси у вільному світі помістили більші статті чи короткі замітки про Ювілята, до дня його народження 1 (14) липня 1880 р. В наслідок цього Ювілят одержав 77 писемних привітів від 105 осіб з восьми країн, а саме: З'єдинених Держав Америки 28, Західньої Німеччини — 17, з Відня і австрійської провінції — 14, Франції — 6, Канади — 6, Швайцарії 3, Англії — 2 і Туреччини — 1.

Особливо зворушуючими були для мене привіти від моїх близьких земляків, тепер на еміґрації, з якими я починав 60 років тому громадську діяльність в рідному краю, як член РУП (7), потім від осіб, з якими працював в СВУ (12), вуд кооператорів і кооперативних установ, колись в рідному краю, а тепер на американському континенті (22), від журналістів, письменників, артистів, видавців (18), від наукових і навчальних установ і окремих осіб з наукового світу (12), від жіночих організацій і окремих визначних діячок жіночого руху (8), від організацій і поодиноких осіб міста Відня і австрійської провінції (19), від головних репрезентаційних установ української еміґрації в західній Европі і на Американському континенті (6) — всім їм належиться від Ювілята щира подяка.

Зосібна належиться подяка аранжерам публічного святковання ювілею у Відні, в дні 13 грудня 1960 р., на якому проф. Олександер Тисовський в гарно подуманому рефераті подав біографічні відомості про Ювілята, маґістер Юліян Костюк відчитав згадані вище писемні привіти для Ювілята, з коментарями, а хор Тов. „Буковина", під управою П. Бабича відспівав ряд пісень.

Андрій Жук

Відень, 27 грудня 1960 р.

Спорт

ДОБРА ФОРМА „ЛЕВІВ" „ЛЕВИ" — „ФОРТУНА" 4 : 1 (3 : 0).

Шикаґо, 22-го січня. — Футбольна дружина УАСТ „Леви" перемогла скору та тверду німецьку „Фортуну" 4:1 в третіх з черги змаганнях сімкового турніру в залі Шикаґо Евню Арморі.

Цей внутрішній сімковий турнір зі змаганнями кожний з кожним, що тривають лише по 20 хвилин (2x10) триватиме до 5-го березнвя ц. р. Кожна дружина має право виставити 9 змагунів, з тим що 7 грає, а два є на зміну. Гра відбувається на короткому грищі, тут немає офсайдів, тому й воротар ввесь час мусить берегтись від стрілів та випадів необставленого противника. Змагуни грають в ґумових гімнастичних черевиках.

В змаганнях проти шидких противників „Леви" виявилися дуже доброю зіграною і технічною дружиною, і справді показали двом тисячам глядачів, що українці вміють грати футбол. Ворота стріляли Снилик, Лоско, Терлецький і Коханюк, та й п'яті ворота стрілили „Леви" самі собі до своїх воріт.

Після цих змагань „Леви" опинилися разом зі „Словакс" на другому місці Вищої Ліги, в якій перше місце держать ще „Іґелс" після перемоги над слабою „Спартою" 4:0.

Сумівські „Крила" справили глядачам приємну несподіванку, здобуваючи нерішену зі Словаками 0:0. „Крила" займають тепер сьоме місце показника Вищої Ліги.

Склад „Левів" в останніх змаганнях: Кашуба, Скороход, Терлецький, Еліяшевський, Лоско, Снилик, Стахровський, Коханюк і Крат. Змагун „Левів" і їх „зірка" Зенон Снилик, це одинокий українець, що його вибрали до репрезентативної одинадцятки ЗДА, яка гратиме товариські змагання з Колюмбією вже 5-го лютого в Колюмбії.

Петро Головатий

УСК Ню Йорк—Елизабет СК 3 : 0 (1 : 0)

УСК: А. Голуб — Ч. Ґарвін, Р. Підгородецький — В. Форнеро, Дж. Керні, Е. Чижович — К. Мушак, М. Пачеко, Е. Моралес, В. Чижович, В. Шмотолоха (М. Вітюк). Ворота: 30 хв. 1 : 0. 56 хв. 2 : 0 (карний). 82 хв. 3 : 0 В. Чижович. Наріжняки: 4 : 1 для УСК-у. Суддя: Гросінґер. Глядачів: 500.

Неділя 8 січня, 1961. — Український Спортовий Майдан в Коледж Пойнті. Після довшої перерви УСК знову грав мистецькі змагання „Оберліґи", перемагаючи певно амбітну дружину з Елизабету. Всі троє воріт здобув Володимир Чижович. Змагання в загальному були на досить низькому рівні, що, мабуть, було спричинене досить тяжким ґрунтом і довгою перервою. Спеціяльно УСК заграв нижче своїх можливостей. Перша половина була майже рівнорядною з тим, що УСК виявив кращі технічно футбольні вартості. Елизабет мав декілька небезпечних випадів. Щойно в другій половині УСК повністю взяв ініціятиву в свої руки, закріплюючи перемогу. Новий оборонець Ч. Ґарвін успішно задебютував у нашій дружині. В лінії дефензиви імпонували: все певний Джіммі Керні й невтомний Еньо Чижович. У своїх перших повних „оберліґових" змаганнях „Дзюньо" Шмотолоха заграв надійно. Троє воріт свідчать, що Чижович і цим разом був певним викінчувачем. Під цю пору він бореться за титул „короля стрільців".

Роман Лисняк

„САНТА МАРІЯ"

Португальський пасажирський корабель „Санта Марія" в дорозі до Африки, сфотографований з літака американської військової фльоти.

Телефонічна Компанія плянує ще в цьому році телефонічні розмови за допомогою сателітів

Ню Йорк. — Американська Телефонічна і Телеграфічна Компанія, Белл Систем, плянує ще в цьому році телефонічну комунікацію з цілим світом за допомогою сітки штучних сателітів. Таке заявив президент цієї Компанії Фредерік Р. Каппел в квартальному звіті для власників паїв компанії, яка в минулому році мала чистого прибутку $1,243,945,000, найбільше ніж яканебудь інша компанія в історії ЗДА. Ці сателіти будуть мати зв'язок із землею телефонічними стаціями і будуть могти обслуговувати публіку. Вже будується сателіт і потрібні наземні стації. Федеральна Комунікаційна Комісія вже видала дозвіл на приватну будову цієї сателітної комунікаційної системи.

Конґресмен Волтер в обороні комісії, яка досліджує протиамериканську діяльність

Вашингтон. — Голова Палатної Комісії, яка досліджує протиамериканську діяльність, конґресмен-демократ із Пенсилвенії Френсіс Е. Волтер склав окрему заяву, надруковану в Конґресовому Рекорді, проти тих, які підписали окреме оголошення в часописах, домагаючися скасування цієї Комісії, бо вона ніби то є „аґенцією репресії". На думку конґресмена Волтера, велике число тих, які підписали це платне оголошення в часописах, є відомі члени Комуністичної партії. Кілька тузенів, на всіх 327, між підписаними, є такі, які „постійно підтримують лінію Москви". Інші не належать до комуністичних або прокомуністичних організацій, але вони є симпатиками того, чого вимагають комуністи та підривні елементи в цій країні.

Короткі Вістки

● **Бельгійські соціялісти,** розсварені й послаблені внаслідку сотаннього великого невдатного страйку, натискають на теперішнього генерального секретаря НАТО Пола Генрі Спаака, щоб він зрікся того становища й вернувся до активного політичного життя в самій Бельгії. Спаак, формально все ще член Соціял - демократичної партії, був колись прем'єром і міністром закордонних справ Бельгії. Гадають, що може він своїм авторитетом міг би примирити своїх однопартійців і збільшити повагу партії.

● **У Женеві** швайцарська поліція звільнила з арешту двох американців і одного швайцарського адвоката, арештованих на вимогу прокуратури в Маямі на Флориді під закидом крадежі $400,000 в одного з лідерів кубинських політичних еміґрантів на Флориді. Третій арештований американець ще перебуває у в'язниці в Швайцарії. Одним із арештованих був Герман Вільям Бранн, банкір із Танжеру, родом з Шикаґо, якому головно закидали ту обманницьку „трансакцію"

ТАРЗАН, ч. 4593. Кінець кри вавого рубна.

AND THE RUBY SLIPPED AWAY FROM HIS SWEATY FINGERS! HE PLUNGED DESPERATELY—

BUT IT QUICKLY FELL, SHATTERING INTO A THOUSAND PIECES ON THE STONE STEPS!

THE FUGITIVES WERE SPARED FROM CERTAIN DEATH BY A FANTASTIC INCIDENT. THE EAGER KULP LOST CONTROL—

Втікачі спаслися від певної смерти внаслідок фантастичного випадку. Завзятий Колп втратив рівновагу...

І рубін вихознувся з його спочених пальців! Він розпачливо кинувся за ним...

Але рубін швидко впав, розбився на тисячу друзок на камінних сходах.

Посмертні згадки

Юлія ВОРОНА, — довголітня членка Т-ва „Вільна Україна", Відд. 200 УНСоюзу в Озон Парк, Н. Й., померла 10-го січня 1961 р. в Джемейка Госпітал, на 69-му році життя, по короткій недузі. Покійна походила зі с. Струсів, пов. Теребовля, Зах. Україна. Полишила у глибокому смутку мужа Михайла, доньку Ольгу, зятя Івана, 2 внуків, 2 сестри, швагра і ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 14-го січня 1961 р., з пох. заведення до української кат. церкви св. Марії в Озон Парк, при участі Родини, Церковного С-ва, Односельчан, Членів Т-ва і Знайомих. Тлінні останки відпроваджено на вічний спочинок на St. Charles Cemetery у Farmingdale, L. I. — Вічна Їй Пам'ять!

В. Ворґуль, секр.

Марія КУЧАРСЬКА, — вдова, членка Т-ва „Просвіта", Відд. 312 УНСоюзу в Савт Плейнфілд, Н. Дж., померла 1-го січня 1961 р., на 64-му році життя. Покійна походила зі с. Толеге, пов. Скалат, Зах. Україна. До УНСоюзу вступила 1941 р. Полишила в смутку 3 доньки: Анну, Ольгу і Ірину. Похорон відбувся 4-го січня 1961 р., з української православної церкви в Савт Плейнфілд, Н. Дж. Тлінні останки поховано на Гілд Сайд цвинтарі в Нюарку, Н. Дж. — Вічна Їй Пам'ять!

Ю. Шарик, секр.

Іван ШОСТАК, член Відд. 277 УНСоюзу в Гартфорді, Конн., помер дня 21-го грудня 1960 року. Покійний народився у Гартфорді, Конн. Країну своїх батьків бачив всього один раз, маючи 1 рік життя, коли батьки його відвідували Рідний Край. До УНСоюзу вступив 1924 р. Покійний був також членом Укр. Амер. Горожанського Клюбу. Відзначався солідністю плачення своїх союзових обов'язків. Полишив у глибокому смутку дружину Марію, доньку Ольгу та синів Івана і Степана. Панахида була відправлена у похоронному заведенні, а Поминальне Богослуження в українській кат. церкві св. Михаїла. Покійного поховано в час навечеря Різдва Христового по новому стилі, 24-го грудня 1960 р., на цвинтарі св. Михаїла у Глясенбері. — Вічна Йому Пам'ять!

В. Гафткович, секр.

Яків ХАРІВ — довголітній член Т-ва ім. М. Грушевського, Відд. 150 УНСоюзу в Пітсфілді, Масс., помер 23-го січня 1961 р., проживши 72 роки. Покійний народився 1889 р. в м. Рогатин, Зах. Україна. Полишив дружину Софію та 3 синів і внуків. Був добрим громадянином і передовиком у громаді, не жаліючи датків на народні цілі. Похорон відбувся 26-го січня 1961 р., в українській кат. церкві св. І. Хрестителя. — Вічна Йому Пам'ять!

І. Тарнавський, секр.